

Riksintressen inom Vilhelmina Norra sameby

Områdesbeskrivningar av varje område av riksintresse inom Vilhelmina Norra sameby. Områdena finns utritade i karta i Rennäringens tittskåp Ren2000. Dessa områdesbeskrivningar kan också läsas direkt i kartan genom att man använder "pilverktyget" i tittskåpet. För mer information, se dokumentet Riksintressen i samebyarna (allmän beskrivning). Den finns som pdf under www.ren2000.se, fliken Samebyar.

Områdesbeskrivningar för Vilhelmina Norra sameby

Redovisningen av kärnområden (k) och strategiska platser (s) sker med hjälp av raster på karta som bilagts denna redovisning. Områden och platser har numrerats från väster till öster. Nedan beskrivs och motiveras respektive område som tagits ut som riksintresse.

1. Raines, Remdalen, Lasterfjället samt Ljusfjället. (k)

Betesområde under sommar, sensommar och höst. I området betar renarna främst örter och under hösten svamp. Området erbjuder svalka under sommaren och fristad från småviltjakt under hösten. I området sker de sista kalvmärkningarna samt samling för septemberslakt. Delar av de norska fjällen utanför riksintresseområdet är viktiga för samebyn.

2. Västra och Östra Vardofjället samt Gjemse (k)

Betesområde under sommar, sensommar och höst. Kalvmärkningsland under sommaren. Samling för kalvmärkning sker inom hela området till olika kalvmärkningsgården. I området betar renarna främst örter och under hösten svamp. Området erbjuder svalka under sommaren och fristad från småviltjakt under hösten. Vid Östra Vardofjället finns flera svåra passager på grund av spärrstängsel och väg. Delar av de norska fjällen är också viktiga för samebyn.

3. Marsfjällen, Daune, Borkafjället samt Mörrösjöleden. (k)

Kalvningsland. Betesområde under försommar, sommar, sensommar och höst. I området betar renarna främst örter och under hösten svamp. Hänglavsskog finns i fjällområdets södra och östra delar. Området erbjuder svalka under sommaren. Uppsamlingsområde inför septemberslakt. Samling till kalvmärkning sker väster om Marsfjällstopparna. På grund av svåra terrängförhållanden inom området finns svåra passager vid Daunetjakke och Ainantjakke, Övre och Nedre Bleriken, Offerkullen samt Öster om Vökarn.

4. Tjakkevardo, Kittelfjället, Södra Gardfjället samt Klitvallen. (k, s)

Betesland under höst och vår samt kalvningsland under våren. Våren är en känslig tid för dräktiga vajor och nyfödda kalvar. Myrlandskapet i Guortavardo är viktigt höst och vårbete. I områdets sydöstra del finns hänglavsskog som är viktig som tillskotts- och nödbete under våren då snön gör det svårt att nå ner till markbetet. Inom Södra Gardfjället finns ett par svåra passager pga. ogynnsamma terrängförhållanden. Ytterligare svåra passager på grund av turism, bl.a. skoterled, finns vid Kittelfjället och Grantorskalet. Vägen och Dalsåns utlopp i Vojmsjön utgör en svår passage öster om Dikanäs.

5. Öster om Stalon längs Marsån. Området runt Stor- och Lill- Dainan. (k)

Naturligt samlingsställe för renarna under höst och vår. Område med hänglavskog och gott marklavsbete.

6. Vikenviken och Matskanån.(k)

Naturligt samlingsställe för renarna under höst och vår. Mycket gott lavbete. Flyttleder från olika håll sammanstrålar i skiljningsanläggningen vid Matskanån.

7. Vojmåmon. (s)

Uppsamlingsområde och rastbete under förvintern. Lavbete. I områdets norra del finns en svår passage över väg 45 och järnvägen (Inlandsbanan) bl.a. på grund av grustag och bebyggelse.

8. Maittasmon. Norr om Bäskseleforsen på västra sidan av Vojmån (s)

Uppsamlingsområde, naturligt samlingsställe och rastbete under förvintern. Lavbete. I områdets södra del är Vojmån en svår passage.

9. Mellan Badviken, Lövåsen och Vilhelmina flygplats (s)

Renflyttning via väg 45 över bron över Vojmån försvåras på grund av bebyggelse, stängsel och trafik under förvinter, vår och försommar.

10. Söder om Hacksjö. (s)

Uppsamlingsområde, naturligt samlingsställe och rastbete under förvintern. Tillgång till främst lav och sia. Svår passage vid Hundberget.

11. Torvsjömöcken, Almsele och Erikshall. (s)

Uppsamlingsområde och rastbete under förvinter och vår. Arbetshage. Svår passager efter vägen över bron och Torvsjöån.

12. Algoviksmon. (k)

Uppsamlingsområde och rastbete under förvinter och vår. Tillgång till främst lav och sia.

13. Från Vaksjön längs Lögdån till Lögdasjön (k)

Älvdalsbete under förvinter, vinter, vårvinter och vår. Anläggningar för flytt och utfodring.

14. Sydost om Åsele. Längs Kvällån till Långberget. (k)

Naturligt samlingställe under vintern och uppsamlingsområde under förvintern. Tillgång till främst lav och sia. Skiljningsanläggning vid Svedjan används årligen. Mobil slaktanläggning vid Österstrand används av flera samebyar. Svår passage över Kvällån.

15. Området mellan Orgnäs, Tallsjön och Granliden. (k)

Naturligt samlingområde och bete under vintern. Tillgång till främst lav, sia och ris och örter. Viktigt älvdalsbete på grund av lite snö. Två arbetshagar varav en används för utfodring.

16. Volmsjön (k)

Naturligt samlingområde och bete under förvinter, vinter och vår. Tillgång till främst lav. Området karaktäriseras av ung tallskog.

17. N Korpberget (k)

Naturligt samlingområde och bete under vintern. Tillgång till främst lav och sia. Området karaktäriseras av uppväxande skog.

18. Remsjöberget (k)

Naturligt samlingområde och bete under vintern. Tillgång till främst lav och sia. Området karaktäriseras av uppväxande skog.

19. Åliden. Från Stor- Stutvattnet längs Gigån ner till Fredrika. (k)

Vinterbete och uppsamlingsområde. Tillgång på främst lav, sia och ris. Skiljningsanläggning som används under vintern. Hela Gigån är svår att passera på grund av reglering.

20. Gravsjöberg (s)

Rastbete som även används som vinterbetesområde och uppsamlingsområde Svår passage över väg 92 på grund av vattenreglering.

21. Området mellan Viskasjön och Lögdasjön (k)

Vinterbetesområde. Tillgång på främst lav och sia. Området karaktäriseras av uppväxande skog och myrmark.

22. Baktoberget och Björnberget. Längs Flärkån till Storaggkojan.(k)

Älvdalsbete och naturligt samlingsställe under vintern och förvintern. Tillgång på lav, hänglav, sia och ris.

23. Området kring Stockholmsgatorna ner till Lägstasjön (k, s)

Naturligt samlingsställe under vinter och förvinter. Tillgång till främst lav och hänglav. Området är snörikt. Svår passage i canyon. Svår passage vid Granberget på grund av väg och bebyggelse.

24. Väster om Södra Tegelträksjön (k)

Bete under förvinter och vinter i hänglavsskog. Tillgång på främst hänglav, lav och sia. Påverkat av skogsbruk.

25. Området kring Häggsjöbäcken. Väster om Remmarsjön. (k)

Naturligt samlingsområde under förvinter och vinter. Tillgång till främst lav, hänglav och sia. Området är påverkat av skogsbruk och markerna är på väg att växa igen.

26. Väster och söder om Stavarsjön. (k)

Bete under vinter och förvinter på lavmarker och lavhedar.

27. Öster om Stavarsjön. (k)

Bete under vinter och förvinter på lavmarker och lavhedar.

28. Lars Larsberget (s)

Rastbete och ett naturligt samlingsställe under vintern.

29. Området från Käringberget längs Lögdeälven ner till Övre Nyland samt längs väg 92 mellan Fredrika och Övre Nyland. (k, s)

Bete under vinter och vårvinter. Tillgång på främst lav och sia. Tillhör samebyns huvudvinterbete och består av lavmarker och myrmarker samt naturskog. Väg 92 utgör svår passage.

30. Lövnäs på norra stranden av Viskasjön. (k)

Vinterbetesområde. Tillgång på främst lav. Området karaktäriseras av uppväxande skog.

31. Längs Utterån från Storuttersjön till Fällmotberget. (k)

Vinterbetesområde. Tillgång på främst lav och hänglav. Beteshage vid Storuttersjön.

32. Området kring Storselssjön, Storselsån, Västborgarn, Borgarån och Storborgarn. (k, s)

Betesområde under vinter och vår. Tillgång på främst lav. Ådalen är ett naturligt samlingsställe. Vid flytt inom området finns två svåra passager

33. Från Mossavattnet längs Lägstaån ner till Locksta och Nyliden samt området öster om Gideälven. (k)

Ett av samebyn huvudvinterbetesområde Bete under vinter och vårvinter.. Tillgång till främst lav och hänglav. Naturligt samlingsställe där renarna lätt kan hållas samlade inför vårflytten. Anläggning som används vid vårflytten. Delar av området är svårtillgängligt och påverkat av skogsbruk. Svåra passager över broar vid flytt efter landsvägen. Gideälven utgör en svår passage på grund av reglering.

34. Öster om Remmarsjön. (k)

Bete under förvinter och vinter. Tillgång på främst lav och hänglav. Området är påverkat av skogsbruk och markerna är på väg att växa igen.

35. Området kring Tällvattnet. Från Lars Larsberget till Aspsele. (k)

Bete under vinter och vårvinter. Tillgång till främst lav. Anläggningar vid Aspsele. Flyttleden går delvis efter den reglerade Gideälven. Från väg 92 och nedströms ända till Långviksmon finns ett flertal svåra passager efter sträckan.

36. Från Övre Nyland längs Lögdeälven ner till Nordmaling samt området mellan Bredträsk och Önskasjön. (k, s)

Vinterbete. Älvdalsbete. Tillgång till främst lav och hänglav. Tillhör samebyns huvudvinterbetesområde. Svåra passager återfinns vid Nedre Nyland samt en över järnvägen.

37. Flygrakan mellan Angsjön och Balsjö (k)

Bete under vinter. Tillgång till främst lav. Landsvägen utgör fara.

38. Långviksmon, söder om Långvattnet och Stor- Hattsjön. (k)

Vinterbete. Tillgång på främst lav. Svårutnyttjat på grund av järnväg. Området ligger högt och är klimat känsligt.

Flyttleder (s)

De flyttleder som redovisas är huvudflyttleder och används kontinuerligt. De är därför av riksintresse för rennäringsen i Vilhelmina Norra sameby.